

HÖGSKOLAN
DALARNA

Redesign av kursplanering

**Kursuppgift: Högskolans uppdrag,
Behörighetsgivande högskolepedagogisk
utbildning, 2, HT 2017**

Författare   Josefina Cederberg
                         Michael Nilsson

Datum   2017-12-15

Innehåll

1	Inledning	3
2	Tillvägagångssätt och särskilda aspekter	4
3	Resultat och diskussion.....	6
3.1	Delresultat 1 – Egna granskningar av kursinnehåll	6
3.2	Delresultat 2 – Grovplanering	7
3.3	Resultat – Studiehandedning	7
4	Slutsatser	8
4.1	Planerad uppföljning	8
	Referenser	9
	Bilagor – översikt.....	10
	Bilaga 1 – Kursutvärdering VT17.....	10
	Bilaga 2 – IK1087 – KI steg för steg kursdesign.....	10
	Bilaga 3 – IK1087 – Kursverkstaden.....	10
	Bilaga 4 – Grovplanering.....	10
	Bilaga 5 – Studiehandedning	10

1 Inledning

Att som lärare inom högre utbildning ha höga akademiska förväntningar och tydligt specificera vad som ska läras ger ökade studentprestationer och uppmuntrar studentens insats för att uppnå givna kursmål (Ramsden, 2011). Denna princip är en av sex i Paul Ramsdens lista över principer för effektiv undervisning i högre utbildning. Dessa principer kan, ur pedagogiskt perspektiv, ses som grundläggande vid planering av utbildning (Högskolan Dalarna, 2017a). De sex principerna har därför varit en central aspekt i projektet att skapa en ny kursplanering för en relativt ny kurs i färghantering på ett kandidatprogram i Grafisk Design, vilket redovisas genom föreliggande rapport.

Högskolekursen som varit kärnan och utgångspunkten i detta projekt är en grundnivåkurs som ger 7,5 hp. Kursen gick för första gången vårterminen 2017 och nästa kurstillfälle planeras vårterminen 2018. Syftet med projektet har varit att skapa en detaljerad kursplanering för att vidareutveckla och disponera kursinnehållet i en logisk och praktisk följd, samt se över de kursmoment som enligt tidigare kursutvärdering skulle kunna förbättras med avseende på olika aspekter. Att strukturera och planera en kurs i digital färghantering inom högre utbildning innebär att bl.a. utmaningen att konkretisera ett relativt abstrakt ämne genom praktiska exempel och övningar som komplement till teoretiska genomgångar. En väl strukturerad kursplanering förväntas till stor del bidra till ett kursupplägg som hjälper och stöttar studenterna att nå eftersträfvade kursmål (Högskolan Dalarna, 2017b).

Som grund för kursplaneringen låg även en kursutvärdering (se bilaga 1) samt erfarenheter och anteckningar från kursansvarig lärare. Förbättringsområden i fokus har varit fördelningen av läraktiviteter över tid för att ge en logisk progression, effektivisering av examination samt omstrukturering för att möjliggöra utöka antalet grupper för praktiska övningar och därmed minska studentantalet i respektive grupp.

Enligt en utvärdering av Universitetskanslersämbetet som gjordes 2014 finns en koppling mellan lärandet som sker, utbildningskvaliteten och sammansättningen av studenter (UKÄ, 2014). Studentsammansättningen och utbytet mellan studenter kan tänkas påverkas av antalet studenter i sammansättningen (t.ex. vid gruppindelning för praktiska övningar).

Kursplaneringen har inte syftat till att beröra revidering av till kursen tillhörande kursplan då kursen är relativt ny, kursplanen nyligen antagits och inga direkta felaktigheter eller begränsningar har observerats i den befintliga kursplanen. Med tanke på tidsbegränsningen för projektet har även vissa avgränsningar gjorts. Samtliga steg i arbetsprocessen hade kunnat utvecklas och mer underlag för projektet hade kunnat samlats in, vilket skulle kunnat bidra till ett ännu mer utförligt resultat.

2 Tillvägagångssätt och särskilda aspekter

För kursen fanns en befintlig antagen kursplan som gemensamt tagits fram inom ämnet Grafisk Teknologi vid Högskolan Dalarna. I kursplanen finns specificerade kursmål som studenter bör ha uppnått vid avslutad kurs, utifrån vilka en uppdaterad och omstrukturerad kursplanering arbetats fram. Huruvida kursmålen i befintlig kursplan var tydliga och relevanta beslutades med stöd i en publikation från NSHU (2006) gällande detta.

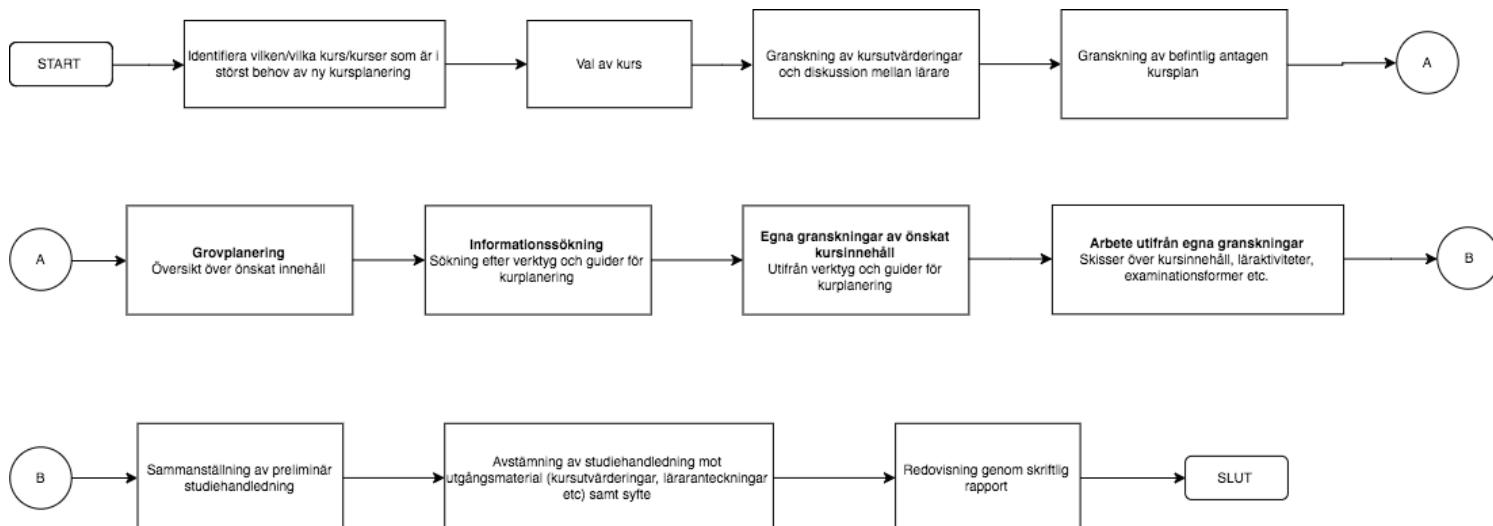
Underlag från tidigare kurstillfälle såsom föreläsningmaterial, övningsmaterial, kursutvärdering, läraranteckningar och schema används för att skapa en grovplanering över kursens innehåll (se bilaga 2). Detta gjordes som ett inledande steg för att ge en överblick över kursinnehållets disposition.

Några särskilda aspekter som tagits i beaktning vid kursplaneringen är att planera in ett tillfälle för utvärdering enligt rekommendationer från Högskolan Dalarna (2009), och likaså även en tentamensgenomgång (Högskolan Dalarna, 2017c). I samma regeldokument från Högskolan Dalarna (2017c) framgår även att samtliga kursuppgifter bör vara väl specificerade med tydliga kopplingar till kursmålen även i studiehandledning och uppgiftsbeskrivningar, inte bara i kursplanen, vilket också har varit en bakomliggande aspekt för arbetet.

Ett ytterligare specifikt önskemål som funnits var att göra ett förslag på alternativ examinationsmoment för ev. färgblinda studenter, då denna möjlighet bör finnas (Högskolan Dalarna, 2017c).

Efter att grovplaneringen var färdigställd söktes information i databaser och på webben för att hitta metoder, tips, verktyg och guider för kursdesign och kursplanering. Sökord som användes vid informationssökningen var bl.a. kursplanering, kursutveckling, kursdesign, planering+högskola, kursplanering+universitet, kursinnehåll, kurs+planering+högre+utbildning.

Därefter gjordes en egen granskande kursöversikt utifrån en steg-för-steg-guide i kursdesign från Karolinska Institutet (Karolinska Institutet, 2006). Denna kursöversikt kan ses i bilaga 2. För att bekräfta innehållet i kursöversikten gjordes även en liknande granskning genom användning av online-verktyget Kursverkstaden (u.å) (bilaga 3).

Figur 1 Översikt över arbetsprocessen.

Projektet har genomförts av två universitetsadjunkter (varav den ena kursansvarig för färghanteringskursen som behandlas i detta projekt) i Grafisk Teknologi som en del av kursen Behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning II. Resultatet av projektet presenteras i form av en studiehandledning då det ger en detaljerad översikt över det slutliga kursupplägget. Vissa korrigeringar kan komma att göras i detaljplaneringen beroende på hur kursschemat läggs.

Under projektets gång har anteckningar samlats i ett dokument på Google Docs för att kunna komma åt materialet även på distans, dock har större delen av projektet genomförts vid gemensamma fysiska möten. Samtliga bilagor och den slutliga strukturen i föreliggande rapport har satts samman vid ett gemensamt möte.

3 Resultat och diskussion

Diskussion följer respektive resultat.

3.1 Delresultat 1 – Egna granskningar av kursinnehåll

Delresultaten presenteras i bilaga 2 och 3.

Utifrån de två egna granskningarna av kursinnehållet som gjorts har liknande förutsättningar, lärandemål, läraktiviteter, undervisningsformer, bedömningar och utvärderingsmöjligheter kunnat identifieras.

Granskningen som baserats på steg-för-steg-guiden från Karolinska Institutet (2006) gav en mer utförlig översikt än den som gjordes via online-verktyget Kursverkstaden (u.å).

De förutsättningar som identifierats för kursen är främst att all teknisk utrustning som krävs finns tillgänglig, likaså lärarkompetensen finns. Gällande lärandemålen och kursinnehållet skulle studenternas kunskaper vid kursavslut kunna sammanfattas som förståelse för behovet, möjligheter och begränsningar beroende av produktionsutrustning och -flöde, färdigheter att kunna använda viss grundläggande teknisk utrustning för att göra vissa granskningar och utföra vissa uppgifter, samt färdigheter att kunna sätta upp ett färghanterat arbetsflöde och redogöra för och motivera egna beslut.

De funderingar kring läraktiviteter och undervisningsformer som framkom genom de egna granskningarna var att föreläsningar, praktiska övningar, laborationer, inlämningsuppgifter och enskild problemlösning var lämpliga former för att studenterna på ett effektivt sätt ska få möjlighet att uppnå kursmålen. Vad gäller bedömningar har generella kriterier tagits fram (som varierar beroende på kursmoment): Studenten ska kunna redogöra för och motivera hur ett färghanterat arbetsflöde ser ut, aktivt delta vid praktiska övningar, tillämpa teori vid inlämningsuppgifter, redovisa muntligt vid övningstillfällen samt redovisa skriftligt och tillämpa teori vid tentamen.

Två av kursmålen har vid tidigare och därmed första kurstillfället upplevts som något problematiska för studenterna att uppnå genom upplägget på läraktiviteterna. Kursmålen har dock ej upplevt som direkt svåra att examinera, utan snarare har studenterna haft svårigheter att fullt ut förstå hur man bäst löser uppgifterna samt vilken metod som är bäst lämpad för de olika scenarion som gäller för de olika uppgifterna. För att förtydliga för studenterna kommer några föreläsningar att ändras samt att ett extra lektionstillfälle kommer att läggas till för att på så vis kunna lägga mer fokus på hur man väljer metod beroende på vilket scenario som är aktuellt. Sedan finns även två tillfällen för feedback där studenten kan få vägledning vad gäller val av metod för att lösa de olika uppgifterna.

3.2 Delresultat 2 – Grovplanering

Delresultat 2 presenteras i bilaga 4.

Då det genom kursutvärdering av tidigare kurstillfälle framkom att både studenter och kursansvarig lärare önskat färre studenter i respektive övningsgrupp, gjordes en omstrukturerad som möjliggjorde en minskning av gruppstorleken med nästan 38 %. Denna minskning förväntas ge fler studenter möjligheten att vara mer aktiva och få ta större plats vid övningstillfällena och laborationer.

I kursutvärderingen från första kurstillfället framgick att både mindre grupper vid vissa lektioner, förändrat upplägg med en annan fördelning av föreläsningar samt fler lektionstillfällen kan ge studenterna större möjligheter att uppnå kursmålen. För att effektivisera examinationen och därmed snabbare ge studenterna besked om hur väl de uppfyllt de kursmål som examineras via inlämningsuppgifter kan mallar skapas med olika lösningsförslag. Med utgångspunkt från mallarna kan det bli lättare att värdera de förslag på lösningar som studenterna presenterar i sina inlämningsuppgifter.

3.3 Resultat – Studiehandledning

Det slutliga resultatet i form av en studiehandledning presenteras i bilaga 5.

I det slutliga resultatet av kursplaneringen, som här presenteras i form av en studiehandledning, ses bl.a. lärandemål, examinationsformer, generella betygskriterier, kurslitteratur samt en detaljplanering över kursens upplägg.

I slutet av kursen, efter första tentamenstillfället, ges en tentamensgenomgång enligt rekommendationer från Högskolan Dalarna (2017c), denna tentamensgenomgång läggs inom en vecka från det att tentamensresultatet meddelats. Efter eller i samband med kursens avslut planeras också ett tillfälle för kursvärderingen. Den automatiska kursvärderingen skickas ut efter kursavslut, vilket kan ses både som en nackdel (med tanke på en viss svårighet att få studenterna att genomföra kursvärderingen) och fördel (studenterna bör helt avsluta kursen innan den utvärderas).

En fråga som aktualiserats är hur studenter med defekt färgseende skall examineras. Så som inlämningsuppgifterna idag är upplagda bygger dessa på att studenten till stor del gör visuella bedömningar av färgåtergivning av bilder i olika miljöer och utifrån detta anpassar bilden till den miljö där bilden skall användas. Genom att använda möjligheter att mäta färgvärdet för kritiska färger i den programvara som används för bildredigeringen kan studenter med defekt färgseende bedöma om de justeringar som gjorts på bilderna ger ett godtagbart resultat. Tester för om detta sätt att redigera en bild kan hjälpa studenter med defekt färgseende att uppnå kursmålen kommer att göras innan nästa kursstart.

4 Slutsatser

Projektet att arbeta fram kursplaneringen som behandlas i denna rapport har resulterat i:

- En utförlig studiehandedning som förväntas innehålla större delen av den info studenten kan tänkas behöva under kursperioden. Kommer kompletteras med utförliga laborations- och uppgiftsbeskrivningar.
- Förbättrad kursöversikt vad gäller innehåll och progression.
- Det inplanerade tillfället för kursvärdering medför förhoppningsvis att antalet respondenter ökar från tidigare års knappa 25 %.
- Förslag på examinationsmetod för studenter med defekt färgseende.
- Kursens kvalitet förväntas ha höjts med tanke på den implementering av vissa moment och rekommendationer som gjorts.
- En förenklad översikt över arbetsprocessen att genomföra en kursplanering som kan tänkas komma till användning inom ämnesgruppen.

4.1 Planerad uppföljning

Implementera studiehandedningen, och därmed resultatet av kursplaneringen, vid nästa kurstillfälle vårterminen 2018. Enligt studiehandedningen planeras en utvärdering i samband med lämplig läraktivitet (förslagsvis vid en föreläsning) efter halva kursen för att få en tydligare inblick av kursprogressionen utifrån studenternas perspektiv. Därefter planeras den obligatoriska kursvärderingen som automatiskt skickas ut via mail vid kursavslut. Utifrån kursvärderingarna sammanställs en kursutvärdering som förväntas påvisa studenternas och undervisande lärares bild av hur väl kursen fungerat och stimulerat studenterna att arbeta för att nå samtliga kursmål. Förhoppningsvis ger kursplaneringen som redovisas i föreliggande rapport ett mer effektivt kursinnehåll som stöttar studenternas lärande bl.a. genom en tydlig kursstruktur.

Referenser

- Högskolan Dalarna. (2009). *Regler för kursutvärderingar vid Högskolan Dalarna*. Hämtad 2017-11-15 från: <http://www.du.se/globalassets/global/styrdokument/utbildning/3.-regel/regler-for-kursutvarderingar-2009.pdf>
- Högskolan Dalarna. (2017a). *Kursens läraktiviteter*. Hämtad 2017-11-19 från: <http://www.du.se/sv/om-oss/hogskolan-dalarna/organisation-och-styrning/utbildnings--och-forskningskansliet-ufk/nglc/hogskolepedagogik/arbete-med-kursplaner/planeringsstod/kursens-laraktiviteter/>
- Högskolan Dalarna. (2017b). *Kursplanering – en översikt*. Hämtad 2017-11-19 från: <http://www.du.se/sv/om-oss/hogskolan-dalarna/organisation-och-styrning/utbildnings--och-forskningskansliet-ufk/nglc/hogskolepedagogik/arbete-med-kursplaner/planeringsstod/kursplanering---en-oversikt/>
- Högskolan Dalarna. (2017c). *Regler för examination och tentamina*. Hämtad 2017-11-15 från: <http://www.du.se/globalassets/global/styrdokument/utbildning/3.-regel/regler-for-examination-vid-hogskolan-dalarna.pdf>
- Karolinska Institutet. (2006). *Att designa en kurs för meningsfullt lärande. En steg för steg guide*. Hämtad 2017-11-20 från: https://internwebben.ki.se/sites/default/files/ume_meded_guide_nr1_kursdesign1.pdf
- Kursverkstaden. (u.å). *Kursverkstaden. Ett verktyg för kursutveckling*. Hämtad 2017-11-18 från: <http://www.kursutveckling.se/kursverkstaden/index.cfm>
- NSHU. (2006). *Att skriva förväntade studieresultat*. Hämtad 2017-11-12 från: http://kursutveckling.se/dok/nshu_larandemal_061011.pdf
- Ramsden, P. (2011). Six principles of effective teaching in higher education. Hämtad 2017-11-9 från: <https://paulramsden48.wordpress.com/2011/03/10/six-principles-of-effective-teaching-in-higher-education/>
- UKÄ, 2014. *Förutsättningar för hög kvalitet. En analys av sambanden mellan studenternas bakgrund och utfallet av kvalitetsutvärderingarna*. (Rapport 2014:4). Stockholm. Hämtad 2017-11-18 från: <http://www.uka.se/download/18.12f25798156a345894e4cb9/1487841874950/rapport-2014-11-20-forutsattningar-for-hog-kvalitet.pdf>

Bilagor – översikt

Bilaga 1 – Kursutvärdering VT17

Bilaga 2 – IK1087 – KI steg för steg kursdesign

Bilaga 3 – IK1087 – Kursverkstaden

Bilaga 4 – Grovplanering

Bilaga 5 – Studiehandedning

IK1087 vt17 Färghantering och bildoptimering

Antal respondenter: 49
Antal svar: 12
Svarsfrekvens: 24,49 %

Antal examinerade studenter: 10st 170530, rättning av kompletteringar pågår

---

Ingår i program: Grafisk design för digitala och tryckta medier.

Resurstilldelning (kursfaktor): 1,07

Medverkande lärare och kursansvarig: Michael Nilsson

Kompletterande form(er) för kursvärdering:

Studenternas synpunkter presenteras och sammanfattas:

Vad tyckte du var det bästa med kursen?

Bra blandning av teori och praktik, där övningarna med praktiska moment varit den bästa delen av kursen. Läraren är nästa alltid tillgänglig för att svara på frågor och ger bra återkoppling. Att lära sig hur färgåtergivningen påverkas av omgivningen och tekniska förutsättningar.

Vad tycker du främst behöver förbättras?

Genomgångarna i skrivrummet har varit svårast att ta till sig. Svårt att se då det varit trångt och dåligt med luft har gjort det tröttsamt att vara i rummet.

Rättningen av inlämningsuppgifter har varit långsam, upp till fem veckor från inlämning till återkoppling – flera kommentarer.

Övriga kommentarer

"Bra undervisat med tanke på hur svårt och "abstrakt" ämne det är".
"Bra upplägg och tydliga övningar". Den parallella webbkursen hade mycket höga krav vilket gjort att den här kursen kommit i andra hand – flera kommentarer.

Medverkande lärares synpunkter presenteras och sammanfattas:

Kursansvarigs synpunkter presenteras och sammanfattas:

Tyvärr har endast 12 av 49 studenter besvarat enkäten, vilket medför att resultatet är något osäkert.

Kursen har i stort fungerat bra. Men vissa av övningarna skulle fungera bättre i mindre grupper, med tanke på lokalerna och möjligheterna att göra studenterna mer delaktiga i övningarna.

På grund av hög arbetsbelastning hos läraren har rättningen av inlämningsuppgifter tagit längre tid än vad som är acceptabelt och det är där det funnits flest klagomål på kursens upplägg.

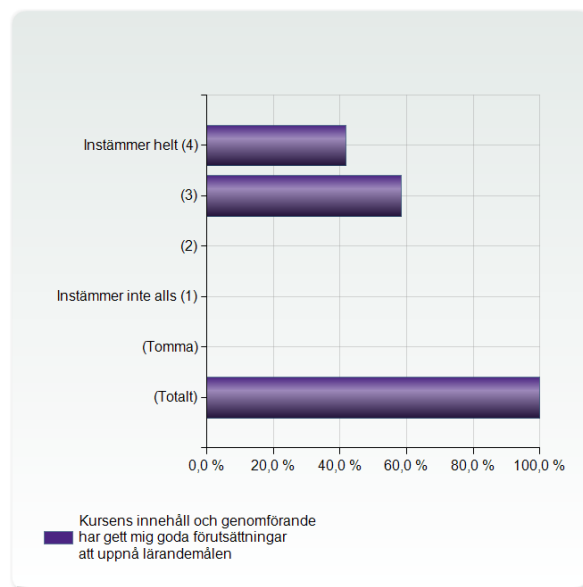
Förslag till åtgärder:

Med en annan planering, med fler föreläsningar i början av kursen, borde det vara möjligt att få till fler övningstillfällen i kursens schema. För att på så vis kunna ha mindre grupper vid några av övningstillfällena. Upplägget på några av föreläsningarna kan förändras för att få en tydligare beskrivning av hur en kulör påverkas genom produktionskedjan.

Tidsplan:

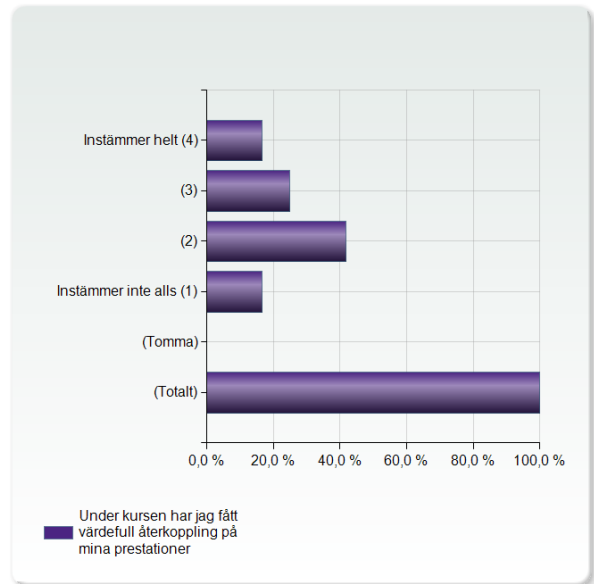
Enkätresultat

Kursens innehåll och genomförande har gett mig goda förutsättningar att uppnå lärandemålen	Antal svar
Instämmer helt (4)	5 (41,7%)
(3)	7 (58,3%)
(2)	0 (0,0%)
Instämmer inte alls (1)	0 (0,0%)
Summa	12 (100,0%)

Kursens innehåll och genomförande har gett mig goda förutsättningar att uppnå lärandemålen	Medelvärde 3,4
--	-------------------

Under kursen har jag fått värdefull återkoppling på mina prestationer	Antal svar
Instämmer helt (4)	2 (16,7%)
(3)	3 (25,0%)
(2)	5 (41,7%)
Instämmer inte alls (1)	2 (16,7%)
Summa	12 (100,0%)

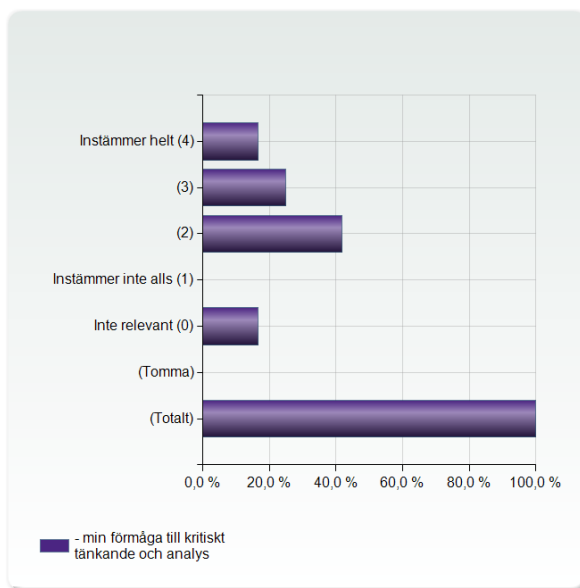

Under kursen har jag fått värdefull återkoppling på mina prestationer	Medelvärde 2,4
---	-------------------

Under kursen har jag utvecklat

- min förmåga till kritiskt tänkande och analys

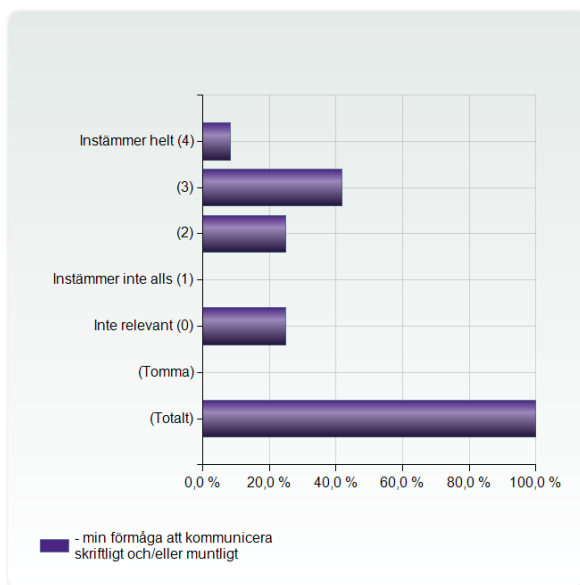
- min förmåga till kritiskt tänkande och analys	Antal svar
Instämmer helt (4)	2 (16,7%)
(3)	3 (25,0%)
(2)	5 (41,7%)
Instämmer inte alls (1)	0 (0,0%)
Inte relevant (0)	2 (16,7%)
Summa	12 (100,0%)

- min förmåga till kritiskt tänkande och analys	Medelvärde
	2,7

- min förmåga att kommunicera skriftligt och/eller muntligt

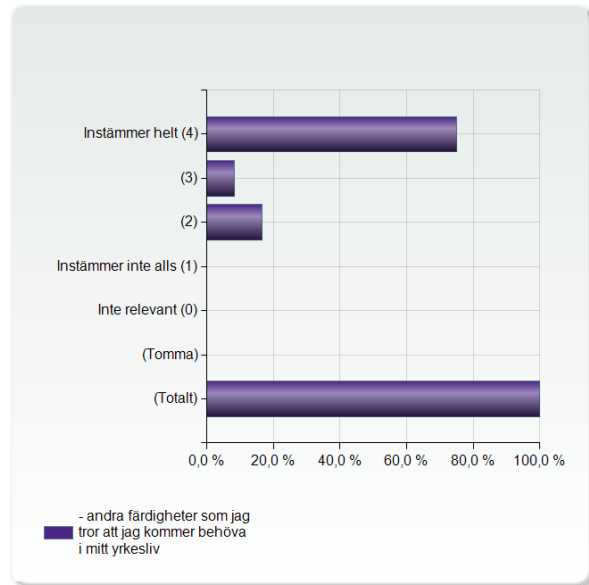
- min förmåga att kommunicera skriftligt och/eller muntligt	Antal svar
Instämmer helt (4)	1 (8,3%)
(3)	5 (41,7%)
(2)	3 (25,0%)
Instämmer inte alls (1)	0 (0,0%)
Inte relevant (0)	3 (25,0%)
Summa	12 (100,0%)

- min förmåga att kommunicera skriftligt och/eller muntligt	Medelvärde
	2,8

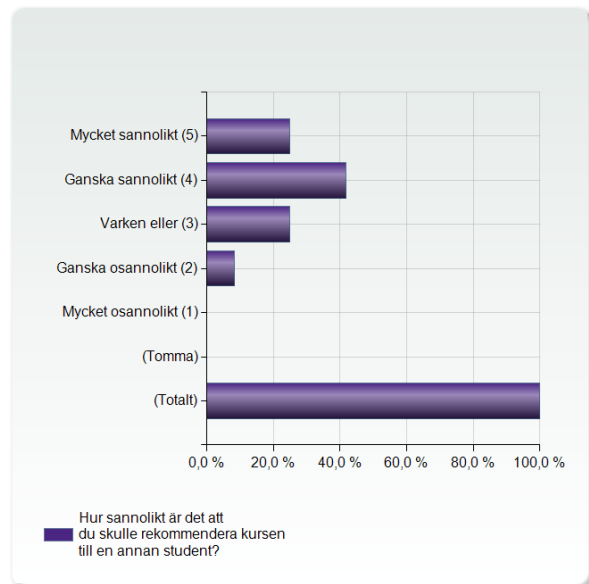
- andra färdigheter som jag tror att jag kommer behöva i mitt yrkesliv

- andra färdigheter som jag tror att jag kommer behöva i mitt yrkesliv	Antal svar
Instämmer helt (4)	9 (75,0%)
(3)	1 (8,3%)
(2)	2 (16,7%)
Instämmer inte alls (1)	0 (0,0%)
Inte relevant (0)	0 (0,0%)
Summa	12 (100,0%)

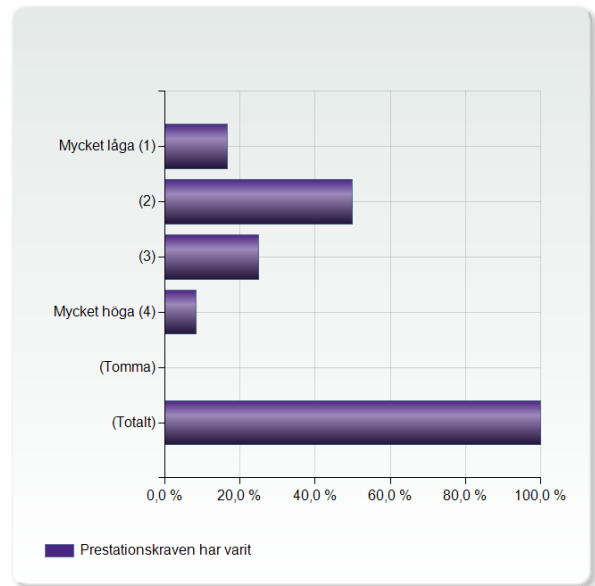
- andra färdigheter som jag tror att jag kommer behöva i mitt yrkesliv	Medelvärde
	3,6

Hur sannolikt är det att du skulle rekommendera kursen till en annan student?	Antal svar
Mycket sannolikt (5)	3 (25,0%)
Ganska sannolikt (4)	5 (41,7%)
(3)	3 (25,0%)
Varken eller (3)	3 (25,0%)
Ganska osannolikt (2)	1 (8,3%)
Mycket osannolikt (1)	0 (0,0%)
Summa	12 (100,0%)

Hur sannolikt är det att du skulle rekommendera kursen till en annan student?	Medelvärde
	3,8

Prestationskraven har varit	Antal svar
Mycket låga (1)	2 (16,7%)
(2)	6 (50,0%)
(3)	3 (25,0%)
Mycket höga (4)	1 (8,3%)
Summa	12 (100,0%)

Prestationskraven har varit	Medelvärde
	2,3

Egen granskning av kurs utifrån KI:s steg för steg guide för kursdesign

https://internwebben.ki.se/sites/default/files/ume_meded_guide_nr1_kursdesign1.pdf

1) Förutsättningar

- a) Ca 40 grafiska designstudenter, åk 1. Vissa helt nya inom ämnet. Förväntat behov av problemlösning inom färghantering.
- b) Ges som del av program, p3 åk 1. Grafisk introduktionskurs förkunskapskrav. Kursen är i sin tur förkunskapskrav till flertalet efterföljande kurser.
- c) Syftar till att lägga grund inom området, för att inse behovet av färghanterat produktionsflöde.
- d) All teknisk utrustning som krävs finns tillgänglig. Likaså kompetens hos lärare.
- e) Kursansvarig har många års erfarenhet av undervisning och kursplanering.

2) Avgränsa kursens innehåll

- a) Förståelse för behovet. Förståelse för möjligheter och begränsningar beroende av produktionsutrustning och –flöde. Färdigheter att kunna använda viss grundläggande teknisk utrustning för att göra vissa granskningar/utföra vissa uppgifter. Färdigheter att kunna sätta upp ett färghanterat arbetsflöde. Redogöra för och motivera egna beslut.
- b) Eventuellt skulle förändring kunna göras i kursmålen (skriva ut hardproof från RIP ej så prioriterat). Kanske för tidigt att ta bort/ändra detta kursmål då kursen bara gått 1 gång.
- c) Frågor rörande detta skulle behövas läggas till i nästa kursvärdering. Vid förra kursvärderingen påpekades inget sådant (fanns ingen relevant fråga i kursvärderingsformuläret).

3) Identifiera lärandemål

- a) Färdigheter att kunna använda viss grundläggande teknisk utrustning för att göra vissa granskningar/utföra vissa uppgifter. Färdigheter att kunna sätta upp ett färghanterat arbetsflöde. Redogöra för och motivera egna beslut.
- b) Förståelse för behovet. Förståelse för möjligheter och begränsningar beroende av produktionsutrustning och –flöde.
- c) Berörs inte tydligt i kursen.
- d) Biggs' SOLO-taxonomi: De flesta kursmålen hamnar på steg 4, några även i steg 3.
- e) Ja.

4) Bedömning av lärandemålen – examinationen

- a) Studenterna provas genom praktisk problemlösning i form av inlämningsuppgifter, skriftlig rapport, tentamen och praktiska övningar.
- b) Information som vi lärare behöver för att kunna avgöra om en student har uppnått kursmålen:
  - i) Redogöra för och motivera hur ett färghanterat arbetsflöde ser ut
  - ii) Deltagande vid praktisk övning. Kompletteras med tentamensfrågor.
  - iii) Deltagande vid praktisk övning. Tillämpning vid inlämningsuppgifter (krävs för att kunna utföra uppgiften).
  - iv) Deltagande vid praktisk övning.
  - v) Deltagande vid praktisk övning. Tillämpning vid inlämningsuppgifter (krävs för att kunna utföra uppgiften).
  - vi) Deltagande vid praktisk övning. Tillämpning vid inlämningsuppgifter (krävs för att kunna utföra uppgiften).

- vii) Deltagande vid praktisk övning. Tillämpning vid inlämningsuppgifter (krävs för att kunna utföra uppgiften).
  - viii) Deltagande vid praktisk övning. Tillämpning vid inlämningsuppgifter (krävs för att kunna utföra uppgiften).
  - ix) Muntlig redovisning. Kompletteras med tentamensfrågor.
  - x) Görs i samband med inlämningsuppgifter.
- c) Skapar "delmoment" i momenten som stäms av. T.ex. innehåller en inlämningsuppgift olika avancerade steg. Ju fler steg som uppnås/avklaras styr helhetsbedömningen och kan ligga till grund för hur väl utförd uppgiften är.
- d) Feedback vid inlämningar brukas ges men osäkert hur väl studenterna nyttjar/tar till sig denna om de klarat momentet. Formativ feedback ges även löpande vid delredovisningar, seminarium, laborationer och övningar, både muntligt och ibland skriftligt. I vissa kurser förekommer moment där studenterna ger formativ feedback på varandras arbeten.
- e) Skriftlig tentamen och muntliga redovisningar brukar förekomma.
- f) Nej.
- 5) Funderingar kring läraaktiviteter
- a) Vanligtvis förekommer föreläsningar, praktiska övningar, seminarium, grupparbeten/projektarbeten och inlämningsuppgifter för enskild problemlösning.
  - b) Teorin från föreläsningar tillämpas vid övningar. Många moment kräver att studenterna själva arbetar praktiskt för att lösa ett problem. Seminarium ser vi som en bra form för att diskutera olika lösningar och ämnen, och träna på att motivera och presentera sina lösningar. Grupparbeten/projektarbeten används många gånger för att studenterna ska lösa större uppgifter, tränas i att samarbeta och även delvis för att effektivisera examination. Varför vi använder dessa undervisningsformer är baserat på kursinnehåll, kursutvärderingar och tidigare erfarenheter av kursplanering.
  - c) Ev. fler praktiska och verklighetsnära projektarbeten, ev. förlagda hos en verksamhet i branschen.
  - d) Det viktiga är att lärandemålen hela tiden uppdateras efter vilka kunskaper som studenterna förväntas ha och behöva.
- 6) Lämpliga undervisningsformer och metoder
- a) Vi använder föreläsningar, praktiska övningar, seminarium, grupparbeten/projektarbeten och inlämningsuppgifter (för egen problemlösning) beroende på typ av kurs, kursinnehåll, kursutvärderingar och tidigare erfarenheter av kursplanering.
  - b) Vi har inom ämnet uppskattningsvis en ganska nära och prestigelös studentkontakt. På grund av studentantal och genom de många praktiska övningstillfällena vi vanligtvis har, får vi ofta mycket kontakt med studenterna. Det måste finnas en tydlig gräns, man bör kanske inte eftersträva en "kompis-nivå" utan man bör fortfarande ha ett professionellt förhållningssätt.
- 7) Sammanställ kursschema – Färghantering IK1087
- a) Teoretisk bakgrund först. Därefter praktiska övningar för tillämpning av teorier. Följs sedan av enskild problemlösning, t.ex. i form av inlämningsuppgifter. Kursen i helhet bygger delvis vidare på studenternas erfarenheter från introduktionskursen och lägger grunden för kommande kurser, vilket tas i beaktning när kursinnehållet tas fram.

- b) Genom att försöka knyta an till studenternas egna erfarenheter av färgåtergivning i olika grafiska sammanhang, motiveras de till att få kontroll över färghanteringen i designprocessen och förhoppningsvis uppmuntra studenterna till egen aktivitet.
- 8) Bedömning och betygskriterier – Färghantering IK1087
- a) Beroende på kursuppgift; Studenten ska kunna redogöra för och motivera hur ett färghanterat arbetsflöde ser ut, delta vid praktiska övningar, tillämpa teori vid inlämningsuppgifter, redovisa muntligt samt redovisa/tillämpa teori skriftligt vid tentamen.
  - b) Ej aktuellt.
  - c) Betygsskalan som kommer användas på samtliga moment i kursen är U, 3,4,5. Konkreta bedömningskriterier för respektive moment kommer specificeras vid skapande av uppgiftsbeskrivningar och tentamen.
  - d) Samtliga kriterier för respektive uppgift kommer kommuniceras till studenterna muntligt och i uppgiftsbeskrivningarna.
- 9) Utvärdering
- a) Automatiskt utskickad kursvärdering via mail. Se lärarens helhet och anteckningar från kursens gång.
  - b) Studenternas feedback vid mittperiodsutvärdering.

Den automatiska kursvärderingen sammanställs av läraren till en kursutvärdering.

Programansvarig sammanställer studenternas feedback och upplevelser av kursen vid mittperiodsutvärderingen och delger kursansvarig.

Färghantering - IK1087

2018-01-15 - 2018-03-25

Lärandemål

Kursens syfte

Förståelse för behovet. Förståelse för möjligheter och begränsningar beroende av produktionsutrustning och -flöde. Färdigheter att kunna använda viss grundläggande teknisk utrustning för att göra vissa granskningar/utföra vissa uppgifter. Färdigheter att kunna sätta upp ett färghanterat arbetsflöde och hantera viss teknisk utrustning. Redogöra för och motivera egna beslut.

Kursens lärandemål

Efter fullgjord kurs ska studenten kunna:

Lärandemål 1

beskriva hur omgivningen påverkar vår förmåga att bedöma färger

Lärandemål 2

upprätta ett färghanterat arbetsflöde

Lärandemål 3

utföra softproof i programvara för bildhantering, bildredigering och layout

Lärandemål 4

profilera enheter som bildskärm, skrivare och kamera

Lärandemål 5

skriva ut förprovtryck (hardproof) från RIP-programvara och programvara för bildredigering

Lärandemål 6

tryckanpassa bilder och produktionsunderlag för att uppnå minimal färgavvikelse jämfört med det digitala originalet

Lärandemål 7

välja optimal metod för skalning och skärpning av digitala bilder beroende på typ av publicering

Lärandemål 8

välja renderingsmetod vid färgkonvertering utifrån krav på färgåtergivning

Lärandemål 9

välja arbetsfärgrymd beroende på typ av publicering

Lärandemål 10

föra en dialog kring färgåtergivning och olika publiceringsformers begränsningar vad gäller färgåtergivning och färgomfång

Lärandemål 11

redogöra för och motivera egna tekniska beslut i samband med tryckanpassning av digitalt material

Beskrivning av hur den här kursen bidrar till att uppnå programmets mål.

Färdigheter att kunna använda viss grundläggande teknisk utrustning för att göra vissa granskningar/utföra vissa uppgifter. Färdigheter att kunna sätta upp ett färghanterat arbetsflöde. Redogöra för och motivera egna beslut.

Beskrivning av hur den här kursen relaterar till övriga kurser på programmet.

Syftar till att lägga grund inom området, för att inse behovet av färghanterat produktionsflöde.

Generella kompetenser som tränas i kursen.

- Kritisk bedömning
- Muntlig kommunikation
- Problemlösning
- Tillämpningsfärdigheter

Hur bidrar den här kursen till att uppfylla programmets mål för generella kompetenser?

Kunskaperna studenterna förväntas ha efter avslutad kurs är till stor del grund i flertalet efterföljande kurser där kravet på ett färghanterat arbetsflöde ställs.

Hur bidrar den här kursen till studenternas anställningsbarhet?

Kunskap om ett färghanterat arbetsflöde och färdigheter att kunna använda viss teknisk utrustning kopplat till detta är i många fall en förutsättning för att uppfylla den kompetens som efterfrågas inom den grafiska branschen.

Examination

Examinationstillfällen och de lärandemål som examineras

1. Laboration	LM	Laboration anses vara en lämplig
	5	examinationsmetod för att examinera detta
	LM	kursmål då studenten själv ska testa
	1	färguppfattning under olika förhållanden.
2. Salskrivning	LM	Lärandemål som till stor del består av teoretisk
	2	bakgrund. Examineras lämpligen genom en
	LM	skriftlig tentamen.
	4	
	LM	
	10	
3. Självständiga	LM	Examination i form av individuella
skriftliga arbeten	3	inlämningsuppgifter. Anses vara en lämplig
	LM	examinationsmetod då det krävs, av studenten
	4	själv, praktisk tillämpning av teori under olika
	LM	scenarion.
	6	
	LM	
	7	
	LM	
	8	
	LM	
	9	
	...	

Vilka andra examinationsmetoder har du/ni övervägt för den här kursen?

Praktiskt prov.

Varför valdes de bort?

I dagsläget osäkert hur dessa praktiska prov skulle examineras på ett rättvist sätt. Svårt att ge alla studenter samma förutsättningar (t.ex. ljusförhållanden).

Dessa generella kompetenser examineras med de metoder som angetts för lärandemålen.

- Kritisk bedömning
- Problemlösning
- Tillämpningsfärdigheter

Så här examineras övriga generella kompetenser

Beskrivning av betygskriterier

Läraktiviteter

Läraktiviteter med kopplade lärandemål

1. Laboration LM 1
LM 5
2. Laboration LM 2
LM 3
LM 4
LM 6
LM 7
LM 8
LM 9
LM 11
3. Föreläsning LM 1
LM 2
LM 4
LM 7
LM 8
LM 9
LM 10
LM 11

Vilka andra läraktiviteter har du/ni övervägt för den här kursen?

Varför valdes de bort?

Ger läraktiviteterna studenterna en bra grund för att kunna hantera de valda examinationsformerna?

Beskrivning av hur studenterna övar på de generella kompetenser som examineras under kursens gång

Genom laborationer, lektioner och diskussion vid föreläsningar.

Vecka	Dag	Föreläsningar	Läsansvisningar	Lektioner/laborationer/övningar	Inlämningsuppgifter
3	må	1/ Introföreläsning – Färgperception	Kap 1 – Digital Färghantering		
3	tis	2/Föreläsning – Färgperception/färgsystem	Kap 3 – Digital Färghantering		
3	fre			1/Färgperception – 344	
4	må	3/Föreläsning – Färgstyrning			
4	ons	4/Föreläsning – Färgstyrning			
5	tis	5/Föreläsning – Profiler/färgkonvertering			
5	tors			2/Skärmkalibrering – 343	Rapport färgperception
6	mån	6/Föreläsning – Softproof/Hardproof			
6	tors			3/Färghantering i CC – 343	
7	tis	7/Digital dugga med utvärdering			
7	tors			4/Softproof i CC – 343	
8	må			5/Skrivarprofiler – 344	
8	ons			6/Kameraprofilering/Färg i RAW – 343/344	
9	må			7/Tryckanpassning del 1 – 343	
9	tis			8/Tryckanpassning del 2 – 343	
9	ons			9/Tryckanpassning del 3 – 343	
10	tors			10/Hardproof – 344	
11	må			Inlämningsuppgift övning – 343	
12	må			Inlämningsuppgift övning – 343	Slutlämning
12	XX	Tentamen			
XX	XX	Tentamensgenomgång			

Studiehandledning – Färghantering och bildoptimering IK1087, VT18

Förkunskapskrav till annan kurs

Denna kurs är förkunskapskrav till Typografi och layout 2, Trycksaksproduktion och Prepress som går under ht17. Samtliga moment i kursen måste vara godkända innan registrering på dessa kurser är möjligt. **Sista dag för inlämning av kompletteringar är 2017-08-XX.**

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- beskriva hur omgivningen påverkar vår förmåga att bedöma färger

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- upprätta ett färghanterat arbetsflöde
- utföra softproof i programvara för bildhantering, bildredigering och layout
- profilera enheter som bildskärm, skrivare och kamera
- skriva ut förprovtryck (hardproof) från RIP-programvara och programvara för bildredigering
- tryckanpassa bilder och produktionsunderlag för att uppnå minimal färgavvikelse jämfört med det digitala originalet
- välja optimal metod för skalning och skärpning av digitala bilder beroende på typ av publicering
- välja renderingsmetod vid färgkonvertering utifrån krav på färgåtergivning
- välja arbetsfärgrymd beroende på typ av publicering

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- föra en dialog kring färgåtergivning och olika publiceringsformers begränsningar vad gäller färgåtergivning och färgomfång.
- redogöra för och motivera egna tekniska beslut i samband med tryckanpassning av digitalt material

Undervisning

Kursmaterial kommer att finnas i kursrummet i Learn.

Undervisningen kommer att hållas av:

- Michael Nilsson, mii@du.se, 070-6374640

Examinationsformer och betygskriterier

- Skriftlig salstentamen (4,5 hp: U, 3, 4, 5)
- Inlämningsuppgifter (3 hp: U, 3, 4, 5)

För slutbetyg på kursen krävs att samtliga kursmål är uppfyllda. Slutbetyget sätts efter en samlad bedömning av examinator.

Bedömningar av respektive prestation sker endast under den tidsperiod som framgår av presenterad studiehandledning. Vid betyget U på någon av prestationerna i kursen efter denna tidsperiod, hänvisas den studerande till nästa kurstillfälle.

Skriftlig tentamen (4,5 hp)

Kursen har en skriftlig tentamen omfattande 4,5 hp första tentamenstillfället är i vecka 12. Ytterligare två tentamenstillfällen ges inom kursen. Cirka en vecka efter att resultatet från det första tentamenstillfället meddelats kommer en tentamensgenomgång att hållas där de bedömningar som gjorts förklaras.

Examinerande uppgifter (3 hp)

Examinationen i detta kursmoment består av nedan beskrivna uppgifter som skall lösas individuellt och ger 3 hp. För fullständig beskrivning av uppgifterna se anvisning för respektive uppgift i kursrummet. Samtliga uppgifter måste vara minst godkända (3) för att slutbetyg på kursmomentet skall ges. Slutbetyget på momentet är en sammanvägning av de enskilda uppgifternas betyg. För varje uppgift ges tre inlämningstillfällen inom kursen.

Uppgift 1 – Laborationsrapport

Individuellt skriven rapport där studenten skall identifiera de faktorer som påverkar vår uppfattning av färger och analysera sina upplevelser av färgprover i olika miljöer. För instruktioner se kursrummet.

Inlämning: x/x

Uppgift 2 – Bildanpassning

Anpassa ett antal givna bilder för publicering i olika medier med avseende på färgåtergivning, bildstorlek/upplösning och skärpning. För instruktioner se kursrummet

Inlämning: x/x

Inlämning av examinerande uppgifter

Samtliga inlämningar skall vara packade i en mapp enligt instruktionen för uppgiften, mappen och filerna döps enligt: *efternamn_fornamn_X.X*.

Där *X.X* står för uppgift och inlämning – 1.1 innebär uppgift 1 första inlämningen, krävs komplettering av uppgiften så blir det 1.2 för andra inlämningen och 1.3 för tredje inlämningen.

För varje uppgift finns tre inlämningstillfällen. Tidpunkt för inlämning 2 och 3 meddelas i Learn när föregående inlämning är rättad.

Bedömning av examinerande uppgifter

För att bli godkänd på en uppgift krävs att den uppfyller de krav som anges i uppgiftsbeskrivningen.

Betyg 5 kan endast erhållas på en uppgift som blir godkänd vid första inlämningen. Vid inlämning 2 kan endast betyg 4 erhållas och vid inlämning 3 endast betyg 3.

Kurslitteratur

- Sandstad bård Blytt. (201x) *Digital Färghantering*. Frederiksberg C, Danmark: Medit Publishing. (96 s). ISBN 9788791246128
- Schewe Jeff. (2014) *The Digital Print*. San Fransico, USA: Peachpit Press Publications. (325 s). ISBN 9780321908452
- Johansson, Kaj, Lundberg, Peter, Rydberg, Robert. (2006) *Grafisk kokbok 3.0: guiden till grafisk produktion. 3 uppl.* Malmö: Arena i samarbete med Kapero grafisk utveckling. (453 s). ISBN 9178432243 eller 9789178432240
- Lynda.com – Som ett komplement till kurslitteraturen kommer filmer från Lynda.com att rekommenderas för repetition eller fördjupning av det som går igenom på föreläsningar och lektioner
- Utdelat material

Referenslitteratur

- Foss K, Strand J, Bråten T & Sivesind A (2006). *Färgguiden: 27000 färger på tre olika papper*. Värnamo: Arena i samarbete med AGI och Map (408 s). ISBN 9178432170

- Fraser B, Murphy C & Bunting F. (2003). *Real World Color Management*. Berkely, USA: Peachpit Press

Detaljplanering och läsanvisningar

Kursen varierar av olika typer av tillfällen så som föreläsningar, övningar/workshops och seminarier/redovisningar. **Övningar/workshops har obligatorisk närvaro.**

Gruppindelning för lektioner/övningar och laborationer läggs upp i Learn.

OBS: Se <http://schema.du.se> för lokal och tid.

Se kursrummet i Learn samt schema.du.se för eventuella ändringar.

Period 2

v.	Dag	Vad
3	måndag	<p>Fö 1 – Introduktion och färgperception</p> <p>Vad går kursen ut på? Vad förväntas av dig? Vi går igenom studiehandledningen och kursens olika moment. Hur uppfattar vi färger och hur påverkas vi av omgivningen [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 7-17 och 29-37 i Digital Färghantering och sid 67-82 i Grafisk Kokbok samt sid 17-39 i The Digital Print.</i></p>
3	tisdag	<p>Fö 2 – Färgperception och färgsystem</p> <p>Hur bedömer vi färger och vilka begränsningar har olika enheter och färgsystem. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 7-17 och 29-37 i Digital Färghantering och sid 67-82 i Grafisk Kokbok samt sid 17-39 i The Digital Print.</i></p>
3	fredag	<p>Labb 1 – Färgperception</p> <p>Laboration i färgbedömning i olika miljöer, obligatorisk närvaro. [mii]</p>
4	måndag	<p>Fö 3 – Färgstyrning del 1</p> <p>Hur fungerar färgstyrning och hur sätter man upp ett färghanterat arbetsflöde. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 19-24 i Digital Färghantering 82-89, 92-97 och i Grafisk Kokbok samt 39-53 i The digital Print.</i></p> <p><i>Lynda –Color Management Fundamentals kap. 1 och 2.</i></p>
4	onsdag	<p>Fö 4 – Färgstyrning del 2</p> <p>Hur fungerar färgstyrning och hur sätter man upp ett färghanterat arbetsflöde. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 19-24 i Digital Färghantering och 82-89, 92-97 i Grafisk Kokbok samt 39-53 i The digital Print.</i></p> <p><i>Lynda –Color Management Fundamentals kap. 1 och 2</i></p>

5	tisdag	<p>Fö 5 – ICC-profiler och färgkonvertering</p> <p>Hur fungerar ICC-profiler och hur förändras färger vid tilldelning av färgprofil eller konvertering till en annan färgprofil. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 25-27 i Digital Färghantering och 92-97 och i Grafisk Kokbok samt 59-62 i The digital Print.</i></p> <p><i>Lynda –Color Management Fundamentals kap. 1 och 2</i></p>
5	torsdag	<p>Lek 1 – Bildskärmsprofilering</p> <p>Kalibrering och profilering av bildskärm samt utvärdering av bildskärmsprofilen. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 39-44 i Digital Färghantering och 69-70 i The digital Print.</i></p> <p><i>Lynda –Color Management Fundamentals kap. 4.</i></p>
5	söndag	<p>Inlämning – Laborationsrapport färgperception</p>
6	måndag	<p>Fö 6 – Softproof, Hardproof samt skärpning och skalning</p> <p>Simulering av tryck- eller utskriftsresultat på skärm eller med skrivare. Slutskärpning och storleksanpassning för olika medier. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 45 i Digital Färghantering och 270-275, 289 i Grafisk Kokbok samt 122-135, 147-157 i The digital Print.</i></p>
6	torsdag	<p>Lek 2 – Färghantering i Adobe CC</p> <p>Genomgång av färginställningar i Adobe CC och profilhantering. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 51-58 i Digital Färghantering och 54-59 i The digital Print.</i></p> <p><i>Lynda –Color Management Fundamentals kap. 5.</i></p>
7	tisdag	<p>Fö 7 Digital dugga</p> <p>Gemensam rättning av duggan och utvärdering av resultatet samt frågestund rörande den teori som behandlats på föreläsningarna.</p>
7	torsdag	<p>Lek 3 – Softproof i Adobe CC</p> <p>Genomgång av softproof i Adobe CC. [mii]</p>
8	måndag	<p>Lek 4 – Profilering av skrivare</p> <p>Kalibrering och profilering av skrivare. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 72-77 i The digital Print.</i></p> <p><i>Lynda –Color Management Fundamentals kap. 6.</i></p>

8	onsdag	<p>Lek 5 – Kameraprofilering</p> <p>Fotografering för ”exakta” färger och färghantering av Raw-filer. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 67-69 i The digital Print.</i></p> <p><i>Lynda –Color Management Fundamentals kap. 3.</i></p>
9	måndag	<p>Lek 6 – Bildanpassning i Adobe CC</p> <p>Anpassning av bilder för publicering i olika medier. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 158-165 i The digital Print.</i></p>
9	tisdag	<p>Lek 7 – Bildanpassning i Adobe CC</p> <p>Anpassning av bilder för publicering i olika medier. [mii]</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 158-165 i The digital Print.</i></p>
9	onsdag	<p>Lek 8 – Bildanpassning i Adobe CC</p> <p>Anpassning av bilder för publicering i olika medier. [mii]</p> <p>Genomgång av uppgift 2</p> <p><i>Innehållet täcks delvis i sid. 158-165 i The digital Print.</i></p>
10	torsdag	<p>Lek 9 – Utskrift av Hardproof</p> <p>Utskrift av Hardproof för tryck på olika papperskvaliteter. [mii]</p>
11	måndag	<p>Övn – Uppgift 2</p> <p>Eget arbete med uppgift 2. [mii]</p>
12	måndag	<p>Övn – Uppgift 2</p> <p>Eget arbete med uppgift 2. [mii]</p>
12	xxxxxx	<p>Tentamen</p>
12	söndag	<p>Inlämning – Uppgift 2, bildanpassning</p>
xx	xxxxxx	<p>Tentamensgenomgång</p>